

NIEMIerność (15) *sb f*

niemierność (13), [**niemiarność**].

Zawsze w pisowni łącznej.

Wszystkie samogłoski jasne.

sg *N* niemierność (5). ◊ *G* niemierności (3). ◊ *A* niemierność (3). ◊ *I* niemiernością (1). ◊ *pl D* niemierności(a)m (1).

Sł stp brak, Cn s.v. niemiara, niepomierność, Linde XVI w. s.v. mierność.

Brak umiaru, niepowściągliwość; intemperantia Mącz, Modrz; immoderatio, immodestia Calep; intemperies Cn [w tym czyja (3): pron poss (2), G pron (1)] (13) : KrowObr 224; Abowiem prożnowanie czyni ye [młodzieńców] łkłonne ku nierządny[m] polubności[m] / y ku wżelkim niemierności[m]. KwiatKsiąż D; Intemperantia, Niemierność / niepowściągliwość / nieskromność. Mącz 443b; ModrzBaz 113v; Calep 508b [2 r.].

W połączeniu szeregowym (1): Zdrądę / ofzukanie / zbytnie picie / obżarstwo / wżeteczeństwa / y wżelką niemierność za pochwałę łobie mamy. ModrzBaz 56.

W przeciwstawieniu: »miara ... niemierność« (1): A Gdyżci zdrowie w mierze zależy / á niemiernością łye kázi: záłye Miára ma być náprawiono. SienLek 45v.

a. *Nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu (5) : Nie ták go wino zmorziło iáko prze iego niemierność pan bog go tym zaráził iż łię nie czuł. BibRadz I 10d marg; RejPosWstaw 44.*

[W przeciwstawieniu: »niemiarność ... post«: Boć pán oniemiarność potępiá / opość nie MurzNT 13 (Linde).]

Szeregi: »obżarstwo i niemierność« (1): nie máłz łákomstwa y rołpułtności: nie máłz obżarstwa y niemierności LatHar 598.

»niemierność i przepijanie« (1): NIemierności wżelkiey y przepijania niedopułzczay łie FalZioł V 65v.

W przem (1) : [o pijakach] ten puchnie / ów gnije: ábo wrzodliwi / ábo trędowáci / żadného zdrowého niémáłz [...]. Táką rozmaítą barwę łwym dworzánóm zwykła niemierność dáwác KochPij C2.

Synonimy: niepowściągliwość, nieskromność.

Cf **BEZMIerność, MIerność**